

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

בבא בתרא קסג

עניין: חמשה מוצאות הפה

תשובות ופסקי מהרי"ט החדשות סי' יד

גם במה שנכתב קושטנטין בטי"ת באחרונה ואנו רגילין לכתוב באחרונה בדלי"ת קושטנדינה, כבר אמרו הראשונים שבין דלי"ת לטי"ת לא מיקרי שינוי הואיל וממוצא א' הם כמ"ש הרב מהרי"ט¹⁵⁵ על שם נהר ארדה שנכתב ארטה, והשיב כי מצינו בתלמוד שאינו מקפיד דאמרי¹⁵⁶ דמטייט להו בטיטא במקום מדייט. ועוד הביא מלשון המרדכי¹⁵⁷ על הגט שהובא מארץ הגר שנכתב על נהר ייר ואנו נוהגים לכתוב על נהר קייר, כיון שאין שום אות במקום הלעז, כך שוה יו"ד במקום קו"ף כו'. ואיברא דברי המרדכי רוח אחרת אתי בהם כמו שכתבתי במקום אחר, מ"מ הדבר ברור שכל שהם ממוצא א' והמבטא קרובה אלא שהללו רפין והללו דגושין לא מקרי שנוי, ועוד יראה שאף כאן בשמותיהן שם אדם אומרים

ספר יצירה פ"ב

מ"ג עשרים ושתים אותיות יסוד
חקקן בקול. חצבן ברוח. קבען בפה
בחמשה מקומות. אחה"ע בגרון.
גיכ"ק בחיך. דטלנ"ת בלשון.
זסר"ן בשיניים. בומ"ף בשפתים.

זהר ח"ג דף קכח ע"א

אחזה בגרון • בומ"ף בשפון • גיכ"ק בחיך • דטלנ"ת בלשון • זסר"ן בשיניים
ודבור דיהא צהון צלא סרכל ועכנא כלל סה"ד (צראשית כד) ויהי הוא טרם כלה לדבר

עקידת יצחק

רק בשלישי ובשישי, והנה זבדני וזבד ויזבלני הכל ענין אחד הוא, שיש אותיות 'דטלנ"ת' מתחלפות, כמו שנמצא (דניאל ב ה) אודא כאזלא והדומים, והחליפתם לפי שלא נאה לה לומר זבדני אלהים זבל טוב, ואם כפירוש אונקלוס

מגלה עמוקות פרשת קדושים

קדושה שלישיית לקביל לילית • קוד קדושה מה' מולאום הפה היא צלה ק' מגיכ"ק ד' מדטלנ"ת ו' מן צומץ ס' מן זסר"ן ה' מן חמשה"ז ז"ס צלשון חסידים תחרומס וצקרב קדושים תחקרש ר"ל כמו שצקרב יס ריאה המנפחת על הלז ה' אונות יס לריאה כן לשון הוא קולמס הלז הוא תחרומס כ"ה מולאום זה לעומת זה